

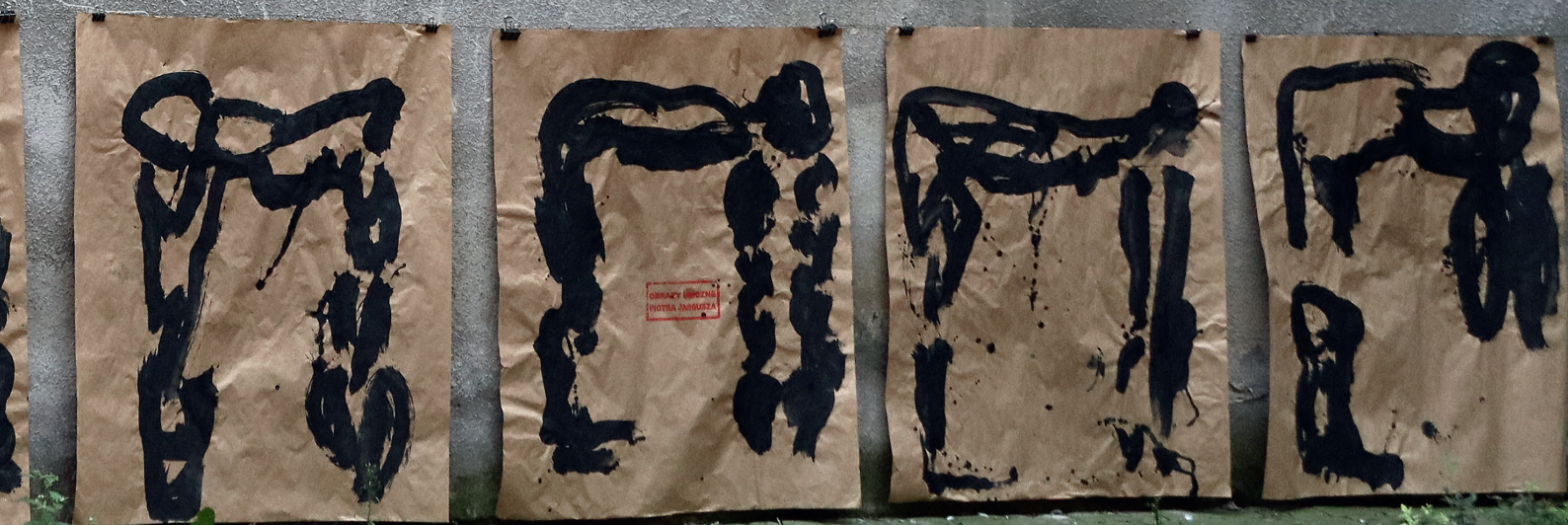

OBRAZY ULICZNE
PIOTRA JARGUSZA

KROPLA
GÓRALSKIEJ KRWI

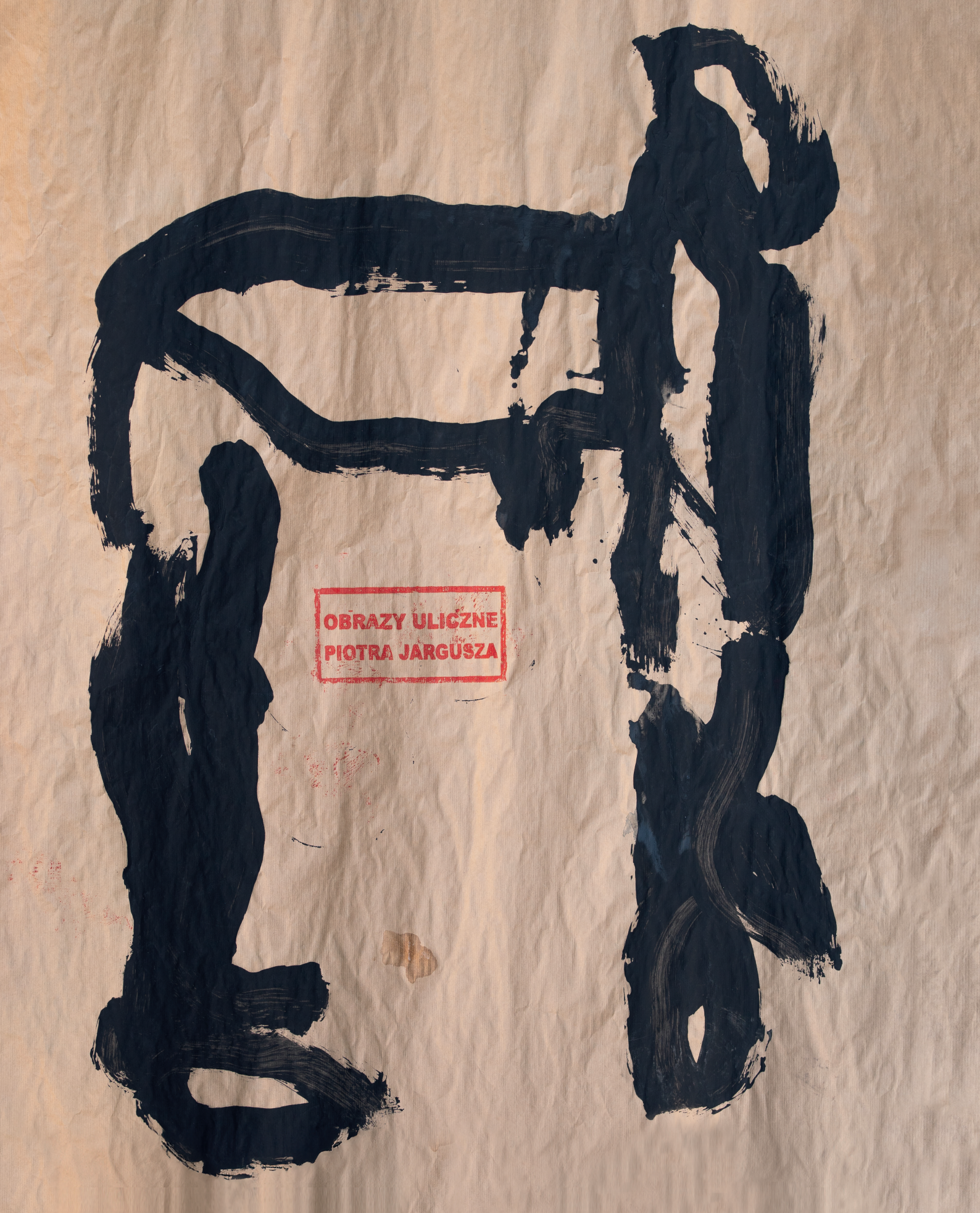

OBRAZY LICZBE
PIOTRA NAGUBZA

OBRAZY UROZUM
PIOTRA JANGUZA

**OBRAZY ULICZNE
PIOTRA JARGUSZA**

Moje obrazy są swoistym stawianiem pytań dotyczących życia. Służą bardziej zadawaniu pytań niż udzielaniu odpowiedzi. Niczego nie usurpując, tworzą sytuację spotkania twórcy z odbiorcą. Nieoczywistość tych spotkań jest wartością obrazów ulicznych, które kleję na słupach ogłoszeniowych bez przerwy od 2009 roku. Obrazy pojawiają się zniemacka zarówno w centrum, jak i na peryferiach. Cykle niepodpisane, jedynie z odbitą czerwoną pieczętką, podążają swoim nurtem pod prąd kolorowych plakatów glamour. Są z innego świata, bliżej im do kaligrafii zen, są kaligraficznym zapisem, kaligraficznym namysłem. Mocne, a zarazem delikatne i kruche, nieoczywiste i niepodpisane, jak strony dziennika malarza, pozostawiają miejsce na interpretacje i kreacje. Czym jest symboliczne w projekcie podwórko na tyłach Dietla 11 przy Otwartej Pracowni w Krakowie, gdzie rozwieszam namalowane obrazy? Może poza spotkaniem z obrazami realizuje się tam rozwój osobisty, wpisany w misję skutecznej alternatywnej edukacji? A może jest to centrum transformacji / miejsce transferu wiedzy i doświadczenia? Swoisty *living lab* dla mojej sztuki? Dlaczego wracam do rodzinnej sagi, w tym do osoby dziewczyny z Raby Wyżnej, która razem z młodszym bratem szuka swojego miejsca w Nowym Świecie (Kraków) po tym, jak zaraza – epidemia tyfusu – sprawiła, że wymarła cała jej najbliższa rodzina. Znam nieliczne fakty z jej życia: mieszkała na Piasku (ul. Karmelicka), a potem przy św. Gertrudy, wychowała syna, podczas gdy jej brat Andrzej walczył w Powstaniu Styczniowym pod płk. Karolem Kalitą „Rębajłą” w Puszczy Świętokrzyskiej, a potem, ranny i wzięty do niewoli, został zesłany do guberni kostromskiej do rot aresztanckich, by po zesłaniu zaciągnąć się do wojsk papieskich broniących Państwa Kościelnego*. Na pewno wracam do Anny Lejczak, bo doceniam wartości kobiecej narracji w dziejach. Pozostające w cieniu, skazane na zapomnienie, a przecież równie sprawcze jak mężczyźni, stwarzały ten świat i czyniły go bardziej znośnym. Los kobiet. To hołd złożony nie tylko mojej praprababce Annie, ale też żonie, matce i babci. To również opowieść o trudnym procesie asymilacji i awansie społecznym. Góralska wioska, gdzie zachodził Rom/Cygan niedźwiednik, była dla dawnego Krakowa innym światem. W postaci obrazów przedstawiających pochyloną nad balią piorącą kobietę próbuję namalować swoją praprababkę Annę. Wywodziła się z góralskiej arystokracji, bowiem Lejczakowie stanowili możny i prężny ród związany z Podhalem, do którego przypisane były nadania królewskimi hale i polany w Tatrach. Kazimierz Leja Szlachciak, urodzony w 1640 roku, zapoczątkował ród sołtysów podczerwińskich, otrzymawszy nadanie od króla Michała Korybuta. Sołectwo było jednocześnie wianem jego żony Zofii, ostatniej z Czerwińskich, rodu zasłużonego dla Rzeczypospolitej i jednego z pierwszych zasiedlających te ziemie**.

Fascynacja. Wędrowałem kilka razy przez Karpaty polskie, słowackie, ukraińskie, rumuńskie. Szukałem wspólnoty znaków i symboli na polskich,

* <https://genealogia.okiem.pl/powstaniec-styczniowy/47385/andrzej-lejczak>.

** J. Krzeptowski-Jasinek, M. Krzeptowska-Jasinek, *Genealogia rodów sołtysich na Podhalu*, Wydawnictwo „Krzeptowscy”, 1998.

łemkowskich, bojkowskich i huculskich kilimach, dywanach, aby ocalić w sobie sprawczą moc, dziedzictwo. Szukałem znaku słońca, żeby go same-mu narysować. Żeby poczuć jego żar. Przeczuję, że ta kropla góralskiej krwi w chodzeniu przed siebie i do oporu jest sprawcza i że to dawne wiejskie średniowiecze na mnie działa. Że dotykając tych przedmiotów, ratując je przed ogniskiem, jednocześnie dotykam czyichś śladów, jakbym się z nimi obecnymi/nieobecnymi witał. Leżałem w trawie pachnącej macierzanką, gapiąc się na góry. Piłem wodę ze strumienia. Siedziałem nad Białką u Ewy i Piotra Paradowskich. Patrzyłem na osadę Romów w Czarnej Górze, nosiłem/noszę kłamrę pasa po Katryniakach, znaną z Helenką na strychu w starej chacie w osiedlu, po którym nie został już ślad. Lata osiemdziesiąte to wyprawa z Krzyśkiem Klimkiem do Łapszanki do etnografów, dr. Zbigniewa Białego, i rysowanie kredą. Mój zachwyty nad kulturą góralską urodził się właśnie tam – na Spiszu. Uczyłem się wrażliwości na proste piękno między Łapszami Wyżnymi, Łapszanką a Pawlikami i Jurgowem. Tam uczyłem się piękna zapisanego w formie motowideł, hospeli, kołowrotek, drewnianych koryt, rozpinek, szmaciaków, stęp, malowanych w czerwone kwiaty skrzyń posagowych czy surowych gotyckich skrzyń na zboże. Tam leżałem pod kapliczką z dzwonkiem służącym do odganiania burz, znacznie wcześniej, nim położono na łąki asfaltową drogę. Tam powstała moja kolekcja – niezbędnik. Swoisty dotykownik. Jako chłopak w Nowej Białej czytałem o panującej tam zarazie, o kolorowych mgłach i okadzaniu palonym jałowcem. Nie wiedziałem, że to doświadczenie zarazy, która zdziesiątkowała mieszkańców, dotyczyło też Anny, jednej z moich krakowskich praprababek. Przypuszczam, że jestem ostatni z mojej rodziny, który wyciąga jej postać z tamtego świata, co wynika z faktu, że dany mi został czas do rozpamiętania i stwierdzenia, że jest to ważne. Ten góralski trop to mój zachwyty i próba ocalenia góralskiej spuścizny w sobie. Może dlatego moje paski do spodni nie przypadkiem mają stare góralskie kłamry, a na drzwiach pracowni wiszą dawne góralskie portki.

Piotr Jargusz, Kraków, 29.09.2023 r.

Grafica Urbana
Spazio Pubblico

The image features a piece of aged, yellowish paper with several large, expressive black ink brushstrokes. The strokes are thick and textured, with some areas showing white highlights where the ink has been applied heavily. The strokes are arranged in a somewhat circular pattern on the left side and a vertical column on the right side. In the center of the page, there is a red rectangular stamp with white text.

OBRAZY LICZNE
PIOTRA JARGUSZA

Obrazy Uliczne Piotra Jargusza od 2009 roku stale eksponowane są w przestrzeni publicznej Krakowa oraz innych miast w Polsce i za granicą*. W 2021 roku przyglądałam się procesowi montażu *Obrazów...* na krakowskich słupach ogłoszeniowych, a sporządzana przeze mnie dokumentacja obejmowała nie tylko wywiady z artystą, ale też rozmowy na ulicy, w miejscach ekspozycji jego prac.

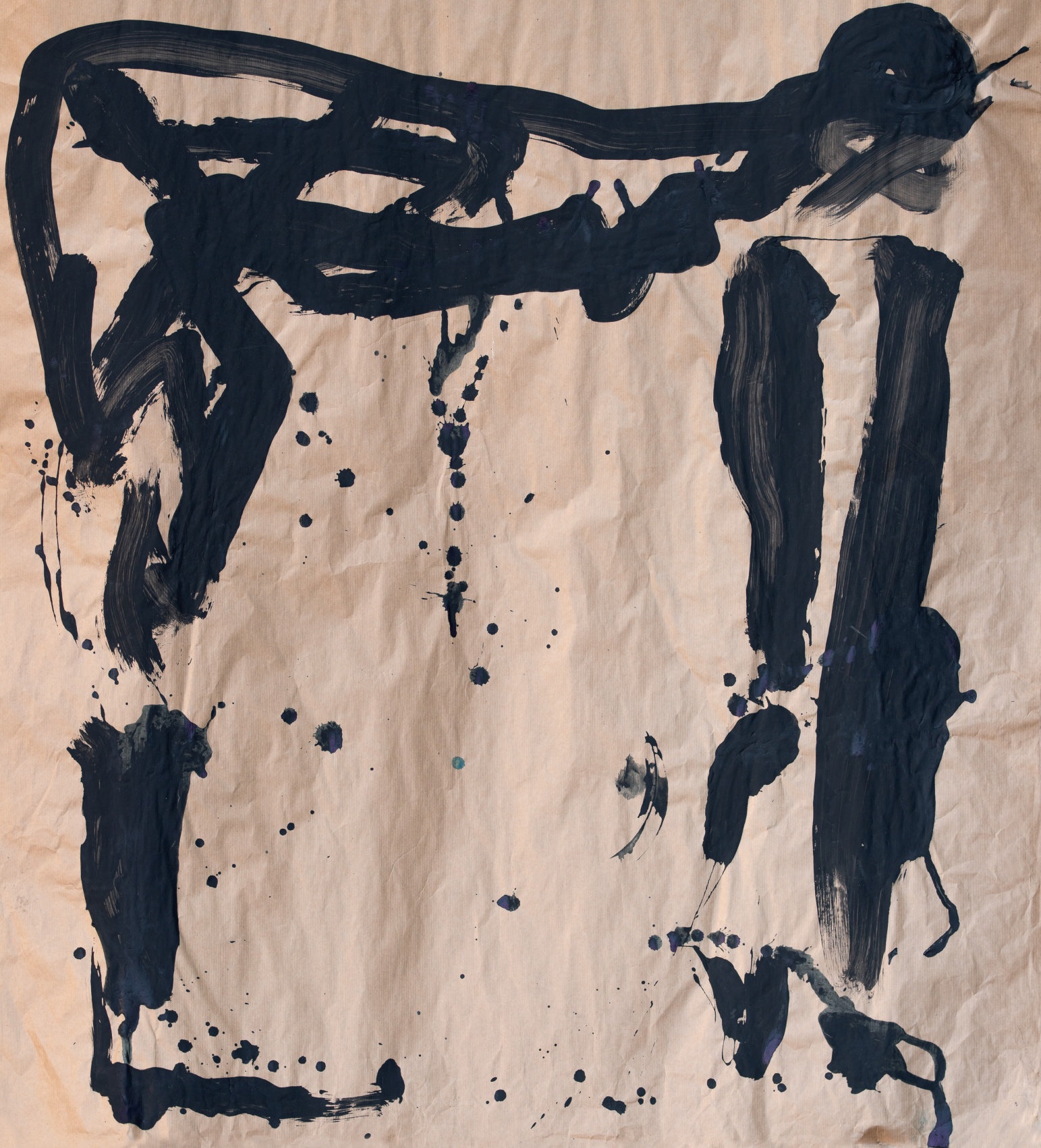
Kropla góralskiej krwi to projekt o charakterze interdyscyplinarnym, który polegał na ekspozycji cyklu malarskiego składającego się z serii kilkunastu *Obrazów Ulicznych* Piotra Jargusza, namalowanych w technice akrylowej na szarym papierze pakowym o wymiarach 127 × 95 cm. Cyklowi malarskiemu towarzyszyła prezentacja wybranych historycznych artefaktów pochodzących ze zbiorów artysty.

Piotr Jargusz tym razem wszedł w dialog z przestrzenią Krakowa, sięgając do własnej historii rodzinnej. Jednocześnie dotknął w tym projekcie rzadko eksponowanego w dyskursie publicznym wątku ludowej historii społecznej. *Kropla góralskiej krwi* przywołuje pamięć o praprababce artysty, która jako góralka w XIX wieku przeżyła epidemię i dokonała migracji do Krakowa. Artysta nigdy nie poznał jej osobiście. W rodzinie zachowała się jednak pamięć o kobiecie, którą cechowały wewnętrzna siła, pracowitość i troska o najbliższych. W sensie metaforycznym wystawa przygotowana przez Jargusza miała na celu przywrócenie zapomnianej sylwetki jego przodkini, która podobnie jak inne kobiety, migrujące z obszarów wiejskich do miast w XIX wieku i pracujące fizycznie, nie doczekała się innego typu upamiętnienia. Podjęcie zarówno tematu pracy fizycznej kobiet, jak i zapomnianej historii społecznego awansu osób pochodzących ze wsi w przypadku *Kropki góralskiej krwi* pełniło rolę nawiązania do wysiłku dekolonizacji spojrzenia na kobiety pochodzące „z ludu”. Jargusz stworzył powidok kobiety, która pochyla się nad balią z praniem, wykonując w ten sposób pracę zarobkową. Taka pozycja eksponuje cechy anatomiczne jej sylwetki, co można odczytywać jako metaforę uprzedmiotowienia, seksualizacji i wyzysku *Praczk*i. Artysta nie daje swojej postaci twarzy, podkreślając gorzką uniwersalność odtwarzanej historii. Repetycja, rytmiczne powracanie do tego samego motywu w całym cyklu, zwielokrotnienie efekt niemożności i jałowości starań – *Praczk*a nie może mieć twarzy, bo ta zniknęła w odmętach rodzinnej niepamięci. Dla osób wywodzących się z innych klas społecznych może nie posiadała jej nigdy.

Projekt Jargusza *Kropla góralskiej krwi* został po raz pierwszy pokazany publiczności w maju 2023 roku w ramach odbywającej się podczas festiwalu Cracow Art Week *Krakers* wystawy sztuki i designu *Połączenia*, której kuratorami byli Sebastian Bożek i Weronika Plińska**. Miejscem ekspozycji cyklu

* Temu cyklowi w ostatnich latach zadedykowana została m.in. monografia pt. *Obrazy uliczne Piotra Jargusza. Sztuka w przestrzeni społecznej* pod redakcją Rafała Solewskiego (2019) [<https://rep.up.krakow.pl/xmlui/handle/11716/6947>].

** Wystawa została zorganizowana we współpracy Wydziału Sztuki UP z Zeitgeist Asset Management i współfinansowana ze środków Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie.

stał się wówczas nieczynny budynek Poczty Głównej w Krakowie, zbudowanej w latach 1887–1889 według projektu Friedricha Setza w stylu neorenesansu północnego. Od 2019 roku Poczta Główna znajduje się w posiadaniu Zeitgeist Asset Management – inwestora z siedzibą w Pradze, który pod okiem konserwatora zabytków i wraz z zespołem architektów prowadzi badania zmierzające do odsłonięcia śladów XIX-wiecznej przeszłości budynku. Ten wysiłek niejako rezonuje z wysiłkiem Jargusza, który zrywając kolejne warstwy niepamięci, próbuje uchwycić powidok XIX-wiecznej praprababki Anny. Co więcej, jego przodkini mieszkała w niedalekiej okolicy i można założyć, że oczy Anny, spoglądając znad balii, dostrzegały również Poczta Główną.

Drugą przestrzenią ekspozycji cyklu stało się podwórko sąsiadujące z galerią Otwarta Pracownia przy ulicy Dietla 11, w której niegdyś znajdowała się stolarnia. Zanim jednak to się stało, jeszcze w początkach XIX wieku ulicą Dietla płynęła Wisła, oddzielająca Kazimierz, będący wtedy wyspą, od reszty miasta. Dopiero w latach siedemdziesiątych XIX stulecia stare koryto Wisły ostatecznie osuszono, a Kazimierz włączono do Krakowa na prawach dzielnicy. Jargusz na podwórku przy Dietla 11 ustawił stół, krzesło, wypełnioną wodą balię i tarę, zawiesił też białe „pranie”, wyglądem przypominające śmiertelny całun. Dopiero w takim otoczeniu pojawiły się uchwycone w zwiłokrotnieniu powidoki *Praczki*. Całość aranżacji nasunęła skojarzenia z popularnymi w XIX stuleciu seansami spirytystycznymi. *Kropa góralskiej krwi* na Dietla niejako dołączyła tu do nurtu zapomnianej rzeki.

Piotr Jargusz to artysta, który wchodzi w dialog z przestrzenią Krakowa nie tylko po to, by w sposób symboliczny ją zaludnić powidokami bliskich sobie osób i przedmiotów, ale też po to, by nadać tej przestrzeni waloru aktualności za sprawą realnego doświadczenia biograficznego, które stało się jego udziałem. Co ciekawe, artysta w pewien sposób wybiera nie działanie, lecz milczenie. Wyraża się ono chociażby w tym, że wyeksponowane w przestrzeni publicznej prace nie noszą tytułów, nie dają wskazówek odbiorcy. Cicha obecność obrazów Jargusza w mieście jest jednak wyrazem jego rzeczywistej walki o prawo do uznania autonomicznej obecności sztuki w przestrzeni publicznej. Praktyka Jargusza nie jest nastawiona na animowanie wspólnot odbiorców, ale na inicjowanie intymnej, osobistej relacji z indywidualnym widzem. Ta relacja budowana jest poprzez powracające obrazy: dla Jargusza to w pewnym sensie karty z jego osobistego dziennika, a dla odbiorcy, być może, ślady obecności artysty, uruchamiające pamięć i wyobraźnię.

Weronika Plińska

Piotr Jargusz

Absolwent krakowskiego Liceum Sztuk Plastycznych, uczył się w pracowni Piotra Jarzy. Studiował na Wydziale Malarstwa i Wydziale Grafiki Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, w pracowniach profesorów: Stanisława Rodzińskiego, Zbyluta Grzywacza, Janusza Orbitowskiego, Włodzimierza Kunza i Stanisława Wejmana. Ukończył Studium Pedagogiczne ASP w Krakowie w pracowni prof. Adama Brinckena. Od 2012 roku profesor sztuk plastycznych. Realizuje idee malarstwa w przestrzeni społecznej. Malowane na szarym, pakunkowym papierze obrazy nakleja na słupy ogłoszeniowe. Realizuje projekty animacyjne. Prowadzi między innymi autorską pracownię malarstwa i pracownię projektów w przestrzeni społecznej na Wydziale Sztuki w Instytucie Malarstwa i Edukacji Artystycznej Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie. Dwukrotnie pełnił i pełni obecnie funkcję dyrektora Instytutu Malarstwa i Edukacji Artystycznej. Zrealizował 90 indywidualnych pokazów swoich obrazów w kraju i za granicą. Autor tekstów o sztuce. Trzykrotny stypendysta Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Laureat Nagrody Ars Quarendi przyznawanej za wybitne osiągnięcia na rzecz kultury Małopolski. Odznaczony Srebrnym i Złotym Medalem za Długoletnią Służbę. Członek Stowarzyszenia Otwarta Pracownia.

Wybrane wystawy:

- 2023 • Piotr Jargusz/Ricardas Bartkevicius, Wystawa malarstwa w Galerii Akademii Sztuk Pięknych w Wilnie, 1–29.09.2023 r. • Piotr Jargusz/Ricardas Bartkevicius, Wystawa malarstwa w Galerii Stowarzyszenia Artystycznego Otwarta Pracownia w Krakowie, 1–29.04.2023 r. • *Afirmacja i krytyka. Metafizyczność i polskość w sztuce pierwszego dwudziestolecia XXI wieku*, Galeria Podbrzezie Kraków, 6–31.10.2023 r. (kurator: Łukasz Murzyn) • *Afirmare*, wystawa zbiorowa: Paweł Baśnik, Stanisław Cholewa, Ignacy Czwartos, Piotr Jargusz, Krzysztof Klimek, Wojciech Korkuć, Kamil Kuzko, Beata Stankiewicz, Stowarzyszenie Artystyczne Otwarta Pracownia, 6–29.10.2023 r. • *Kropla góralskiej krwi. Część druga*, Piotr Jargusz, Galeria Stowarzyszenia Otwarta Pracownia Kraków, 29.09.2023 r. • *1+1, Piotr Jargusz/Ričardas Bartkevičius*, międzynarodowa wystawa malarstwa, polsko-litewski projekt artystyczny, Galeria Akademii Sztuk Pięknych w Wilnie, 1–29.09.2023 r. • *Chleb powszedni* (w ramach *Krakers* 2023), Piotr Jargusz, Paweł Łubkowski, Teatr Supernova Kraków, 12–19.05.2023 r. • *Kropla góralskiej krwi* (w ramach *Krakers* 2023), Piotr Jargusz, były budynek Poczty Głównej w Krakowie • *Piotr Jargusz/Ričardas Bartkevičius* – wystawa malarstwa dwóch artystów w ramach polsko-litewskiej współpracy artystycznej, Kraków, Galeria Stowarzyszenia Artystycznego Otwarta Pracownia Dietla 11, 1.04–29.04.2023 r. (kurator: Sebastian Stankiewicz) • *Cóż to jest prawda? Sprawdzam* – uczestnictwo w zbiorowej wystawie multimedialnej w Galerii Sztuki Współczesnej Sztuki Sakrum „Dom Praczki” w Kielcach, 31.03–31.05.2023 r. (kurator: Bernadeta Stano) • *Obrazy Uliczne Piotra Jargusza*, prezentacja cyklu obrazów w przestrzeni Krakowa na słupach ogłoszeniowych, Kraków, 1.04–29.12.2023 r. (comiesięczny pokaz obrazów trwa nieprzerwanie od 2009 r.).
- 2022 • *Jargusz obrazy/ Bury rzeźby*, prezentacja dwóch kolekcji – malarstwa i rzeźby dwóch przyjaciół, w Galerii Oświęcimskiego Centrum Kultury w Oświęcimiu – premierowo pokazano 25 obrazów Piotra Jargusza, 11.06–31.07.2022 r. • *Patrz Człowieku!* – wystawa indywidualna 16 obrazów Piotra Jargusza z kolekcji Galerii AG w Krakowie, 23.04–23.05.2022 r.
- 2021 • *Obrazy Uliczne Piotra Jargusza – Sztuka Blisko Domu* (Kraków, Toruń, Rzeszów, Wrocław) • Piotr Jargusz / Zbigniew Bury, pokaz wspólny obrazów i rzeźb, StrefArt Galeria Sztuki w Tychach • *Noe – ostatnie kuszenie Boga*, Kraków, Pracownia: Dietla 47, 14–15.06.2021 r.

- 2020 • *Łódź Miasto Kobiet. Obrazy Uliczne Piotra Jargusza*, Łódź, 15–20.09.2020 r. • *Buty Viatorisa. Obrazy Uliczne Piotra Jargusza*, Chełmek, 21.08–10.09.2020 r. (kurator wystawy: Waldemar Rudyk) • *Obrazy Weselne*, Lewocza (Słowacja), 15.07–27.08.2020 r. (kurator wystawy: Peter Milčák).
- 2019 • *Woda Życia. Obrazy Uliczne Piotra Jargusza w przestrzeni Krynicy Zdrój i Bardejowa na Słowacji*, 15.04–15.05.2019 r. • *Dom dla obrazów*, Otwarta Pracownia – Kraków, ul. Dietla 11, 8–28.02.2019 r., prezentacja obrazów *Autobiografia. Obrazy Uliczne – Kraków*.
- 2018 • *Autobiografia. Obrazy Uliczne – Kraków* – obrazy prezentowane w przestrzeni miasta. Prezentacja obrazów podczas Biennale Sztuki w Bangkoku • Centrum Sztuki 1918–2018 OHP Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Młodzieży w Lanckoronie • Realizacja warsztatów z szeroko pojętych sztuk wizualnych • *Zło. Obrazy/Obiekty* – Ukraina (Podkamień, Kamieniec Podolski), Rumunia.
- 2017 • *Głód. Obrazy Uliczne – Wilno, Wiedeń* – obrazy prezentowane w przestrzeni miasta • *Dziedzictwo* – akcja z prof. Ričardasem Bartkevičium (ang.), Muzeum Narodowe w Krakowie • *Szумы, zlepy, ciągi. Sytuacje*. Dokumentacja projektów zrealizowanych w przestrzeni społecznej – Galeria Wydziału Sztuki UP w Krakowie.
- 2016 • *Głód. Obrazy Uliczne – Ukraina (Mukaczewo, Huszt, Krzyworównia, Wierchowina, Karpaty Wschodnie)* • *Głód. Obrazy Uliczne – Kraków* – obrazy prezentowane w przestrzeni społecznej miast i wsi • *Opisanie Polski według Marcina Kromera. Obrazy Uliczne – Biecz* – obrazy prezentowane w przestrzeni Biecza • Prezentacja cyklu obrazów na zaproszenie Slot Art i Nie kongresu Animatorów w Lubiążu.
- 2015 • *Twoja/moja przestrzeń. Dziady Wileńskie* – Wilno – obrazy prezentowane w przestrzeni miasta, współuczestnictwo w projekcie Cecylii Malik i Małgorzaty Wielek – M. • *Chłopi*. Prezentacja obrazów w przestrzeni wsi Wola Sękowa • *Święto Wiosny Kazimierz Dolny* – obrazy w przestrzeni Kazimierza Dolnego • *W poszukiwaniu wspólnego języka. Obrazy Uliczne. Czerwone-zielone*, Kraków.
- 2013–2020 • *Szczęśliwe Miasto. Sztuka i edukacja w procesie rewitalizacji relacji społecznych*. Krowoderska szkoła działań; współpraca z Muzeum Sztuki Współczesnej MOCAK w Krakowie.
- 2010–2014 • *Viatoris. Między Wschodem i Zachodem*; grant Narodowego Centrum Nauki – obrazy prezentowane w przestrzeni miast i wsi Polski (Toruń, Warszawa, Teremiski), Niemiec (Berlin), Białorusi (Mińsk, Zaslów), Rumunii (Napoca), Rosji (Moskwa, Talica), Ukrainy (Kijów) i Litwy (Wilno).
- 2011–2012 • *Kobieta i Mężczyzna. Opowieści egzystencjalne – Obrazy Uliczne*, realizacja (wspólnie z fotografką Katarzyną Widmańską) projektu uhonorowanego Nagrodą Ars Quaerendi.
- 2010–2012 • *Miesiące. Obrazy uliczne – Kraków* – obrazy prezentowane w przestrzeni Krakowa.
- 2009–2010 • *Święta Polskie: Bóg się rodzi, Wielkanoc-Wielka moc, Umarli wstaną* – Obrazy Uliczne w przestrzeni Krakowa i Torunia.
- 1986–2023 • <http://biografik.up.krakow.pl/?p=707&highlight=jargusz>

Osiemdziesiąt obrazów z cyklu *Kropla góralskiej krwi*, namalowanych farbą akrylową na szarym papierze o formacie 125 × 104 cm, powstało w 2022 i 2023 roku w ramach projektu badawczego realizowanego na Uniwersytecie Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie. Upublicznione zostały (w latach 2022–2023) podczas festiwalu Cracow Art Week *Krakers* i w Galerii Stowarzyszenia Otwarta Pracownia – Dietla 11, a także w przestrzeni Krakowa na słupach ogłoszeniowych, powiększając cykl *Obrazy Uliczne Piotra Jargusza*. Obserwatorką i kuratorką projektu była dr Weronika Plińska.

Autorzy fotografii: Jan Bujnowski – strony: 2, 8, 22, 24. Andrzej Najder – strony: 1, 4, 6, 10, 12, 14, 20. Weronika Plińska – strony: 16, 18

Weronika Plińska

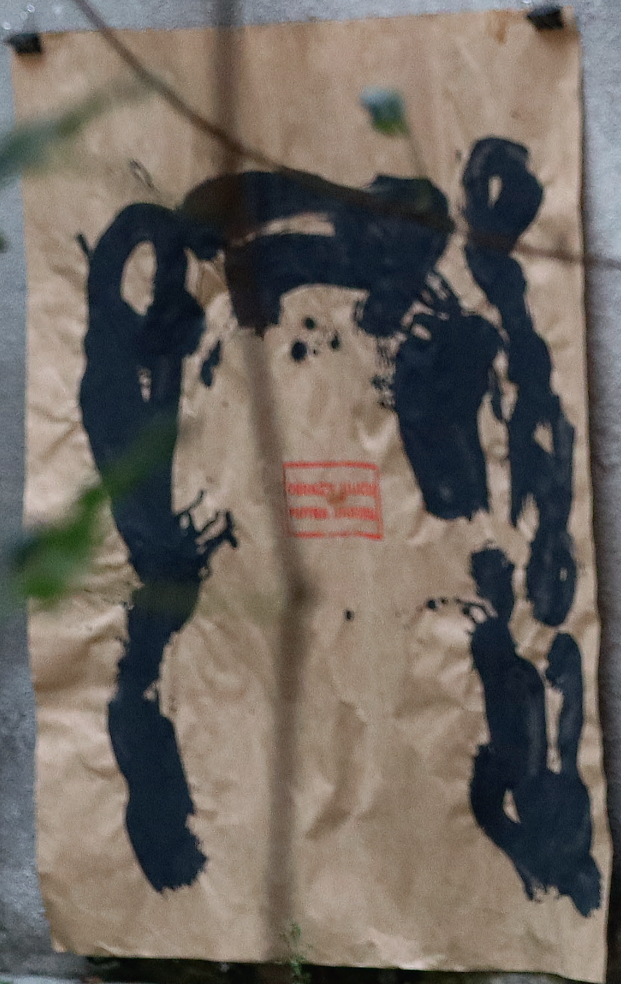
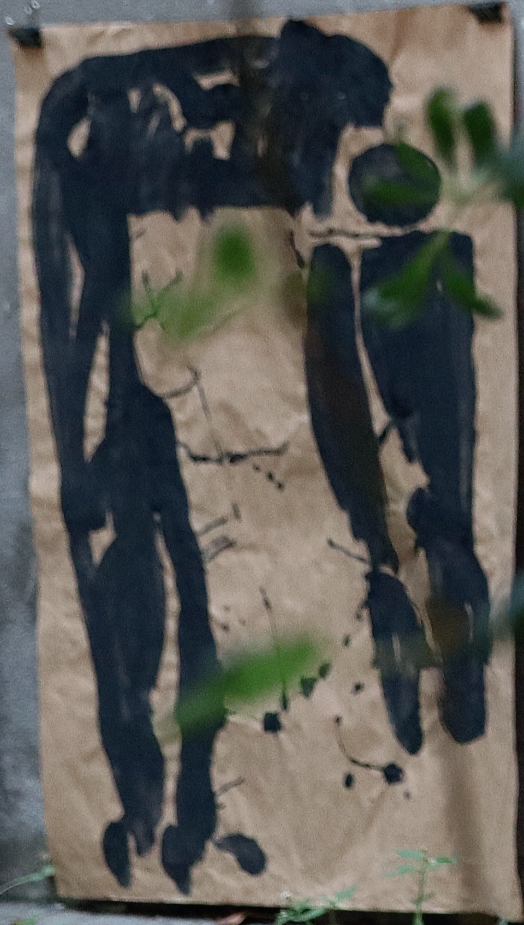
Doktor nauk humanistycznych, od 2017 roku pracuje w Katedrze Nauk o Sztuce przy Instytucie Sztuki i Designu Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej Krakowie. Ukończyła studia w Instytucie Kultury Polskiej Uniwersytetu Warszawskiego, gdzie w 2017 obroniła doktorat zatytułowany *Działania animacyjne w społecznościach lokalnych – perspektywa antropologii sztuki*. W latach 2010–2011 jako stypendystka programu Erasmus studiowała w University College London na Wydziale Antropologii i w School of Slavonic and East European Studies. Autorka książki pt. *Sprawczość sztuk*, wydanej przez Wydawnictwo Naukowe UP (2021), oraz reżyserka krótkometrażowego filmu dokumentalnego o malarstwie w przestrzeni publicznej (*Alter ego*, 2023, pokaz przedpremierowy w Galerii Otwarta Pracownia: 30.09.2022 r.). Jako członkini Zespołu ds. Murali, działającego przy krakowskim Urzędzie Miasta, bierze udział w obradach mających na celu opracowanie polityki muralowej miasta. Publikowała w czasopiśmie takich jak: „Widok. Teorie i Praktyki Kultury Wizualnej”, „Kultura Współczesna”, „Magazyn SZUM”. Interesuje się antropologią sztuki i kultury materialnej, tradycjami animacji kultury i community arts oraz sztuką w przestrzeni publicznej.

Wybrane publikacje:

- *Badanie – rozumienie – działanie społeczne. Projekt etnografii animacyjnej i etnograficznie zorientowanej animacji kultury*, „Kultura Współczesna” 2009, nr 4(62) (wspólnie z T. Rakowskim) • *Ethnographic Conceptualism: Performing Methodological Experiments. Instytut Sztuki Courtaulda w Londynie* (omówienie), „Rocznik Antropologii Historii” 2012, II, nr 1 (2) • *Rainbow in Flames*, „Widok. Teorie i Praktyki Kultury Wizualnej” 2015, nr 9 • *Animating local communities through artistic practices: the case of Daniel Rycharski’s „totemic” animal murals and Monument to a Peasant*, „Visual Ethnography” 2017, vol. 6, no. 2 • *Obrazy uliczne [w:] Obrazy uliczne Piotra Jargusza. Sztuka w przestrzeni społecznej*, red. Rafał Solewski, Wydawnictwo Naukowe UP, 2019 • *Multimedialne protezy wykluczonych ciał. „Niebo nad Krakowem: LGBT mówi” Krzysztofa Wodiczki*, „Magazyn SZUM” 2023, nr 44 (data publikacji: 15.10.2021 r.) • *Crafting the Self Through Participation in a Community Arts Project*, „Kultura – Media – Teologia” 2021, nr 4(48) • *Performatywna teoria zgromadzeń Judith Butler jako przyczynek do rozważań nad odpowiedzialnością w wymiarze społecznym*, „Edukacja Etyczna” 2021, nr 18.

Wybrane projekty badawcze:

- 2021–2022 • Kraków: badania etnograficzne w ramach projektu *Sztuka w przestrzeni publicznej Krakowa: między milczeniem a działaniem*, poświęcone praktyce dwóch artystów malarzy, którzy, choć reprezentują różne pokolenia i różne style działania, decydują się wyjść na ulice. Efektem badań jest film dokumentalny pt. *Alter ego*, którego bohaterami są Piotr Jargusz i Angelika Wojas (reż. W. Plińska, I. Kawecki).
- 2018 • Kraków: badania nad cyklem malarskim *Obrazy Uliczne Piotra Jargusza*, wyeksponowanym w przestrzeni publicznej. 2015 Kraków, Warszawa: badania etnograficzne nad recepcją rzeźby *Pomnik Chłopa* Daniela Rycharskiego; współpraca przy tworzeniu realizacji *Pomnik Chłopa* oraz tymczasowego Muzeum Alternatywnych Historii Społecznych – za obie te realizacje artysta otrzymał nagrodę *Paszport Polityki* w dziedzinie: Sztuki wizualne. 2014 Warszawa: badania etnograficzne nad uczestnictwem w projektach artystycznych JP2: *Kumulacja* Łukasza Baksika i *Tęcza* Julity Wójcik.
- 2014 • Kurówko, pogranicze Kujaw i Mazowsza: badania etnograficzne nad uczestnictwem w projektach artystycznych Daniela Rycharskiego (mural, rzeźba, instalacja).
- 2010 • Pieróg: obszary wiejskie Mazowsza: badania etnograficzne nad lokalną pamięcią o działaniach animacyjnych i community arts, prowadzonych przez Laboratorium Edukacji Twórczej przy CSW w Warszawie i The Jubilee Arts.

OBRAZY UMIECZNE
PISTRA JANBUZZA

**OTWARTA
PRACOWNIA**

ISBN 978-83-68020-00-7
e-ISBN 978-84-8084-999-0

**OTWARTA PRACOWNIA
KRAKÓW DIETLA 11**

